

Edicija TALASI:

KLINCI OD DVA METRA

OSTRVO NA DVA MORA

OVAKO JE POČELO

DIVLJI EROS

ZEMALJSKI DUGOVI

TANJIR PUN REČI

ŽIVOT JE UVEK U PRAVU

PUTNIK SA DALEKOG NEBA

GAVRILOV PRINCIP

RIBA, PATKA, VODOZEMAC

PRIČE O KOSOVU

ORLOVI PONOVO LETE

KRALJICA LIR I NJENA DECA

Srpska ženska priča

priredila Ljubica Arsić

 Laguna

Copyright © ovog izdanja 2017, LAGUNA

EDICIJA
TALASI

Knjiga 13

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

KRALJICA LIR I NJENA DECA

SADRŽAJ

Ljudmila Petruševska:	
KRALJICA LIR (prevela sa ruskog Mirjana Grbić) . . .	9

* * *

Gordana Ćirjanić:	
BELEG	41
Svetlana Velmar-Janković:	
STARA ČARŠIJA	59
Judita Šalgo:	
MINOTAUR	65
Vida Ognjenović:	
VELIKI ŽUTI LEPTIR	79

Boba Blagojević:	
BUBAŠVABA	97
Mirjana Mitrović:	
MARAMA	109
Divna Vuksanović:	
DIDOLANDIJA	119
Jelena Lengold:	
NE VOLIM TE	125
Elvira Rajković:	
PISMO IZ MAGLE	137
Ivana Dimić:	
KUKUREK I PAPRAT	149
Milica Mičić Dimovska:	
U PROCEPU	153
Ana Vučković:	
PEPELJUGINA SESTRA	163
Danica Vukićević:	
GAK	181
Mirjana Pavlović:	
LEPOTA SIMETRIJE	193
Ljiljana Đurđić:	
SVI NA KRAJU KAŽU MAMA	201
Aleksandra Đuričić:	
KUĆA NA CRVENOM KRSTU	213
Mirjana Novaković:	
LENI RIFENŠTAL U BOSNI	221

LJUDMILA PETRUŠEVSKA

KRALJICA LIR

Jednom u jednoj zemlji kraljica majka koju su svi zvali Lir malkice je šenula, skinula krunu s glave i predala je svom sinu Kordelju, odlučivši da se najzad odmori, i to negde u zabiti i bez ikakvog komfora.

Jer samo bogataši prostog porekla, rođeni u bedi, grade raskošne dvorce, dok aristokrate vole da je sve prirodno, mada im obaveze ne dopuštaju da se iz svojih zamkova sele u straćare, kolibe i šupe.

Ali naša kraljica baka je, budući slobodna i jaka žena, odlučila da odmah ostvari svoje snove. U blizini kraljevskog dvorca sagradila je dom za koji je upotrebila osamdeset potpuno novih kartonskih kutija od makarona.

Starica ga je gradila sama, koristeći lepljivu traku, i postigla je neverovatan rezultat: do večeri je kuća bila gotova.

Na kapiji dvorca zaustavila je ogroman kamion za odvoženje smeća, već spreman za izlazak, i naterala vozača da sruči na put sve smeće koje se u njemu nalazilo.

Pročeprkavši po toj gomili i poderavši plastične kese, kraljica je pronašla mnogo novina kojima je zastrla pod svog doma – neće valjda da se valja po zemlji!

Tom prilikom je našla i nekoliko polomljenih kašika i sedam nagorelih komadića sveća (otkud samo ti komadići sveća u dvorcu, pomislila je kraljica sumnjičavo, ali je onda rekla sebi: „To više nije moja stvar! Izvinjavam se, nisam odavde“).

U dvorcu je, međutim, nastala uzbuna zato što su sve zaposlene baštovane preko radio-telefona pozvali da u kamion ponovo utovare sve ono što kraljici Lir nije bilo potrebno. Skupljane su po asfaltu kore od banana, zdrobljene ljuske od jaja, kao i razno drugo blago.

Usput se saznalo da kraljica-baka ne želi da koristi ništa poklonjeno i ništa što joj je ranije pripadalo, već želi da sama sebi nalazi hranu i sve što joj je potrebno! (U znoju lica svog.)

Starici je došao njen sin kralj Kordelj, dao joj nekakvu karticu i rekao:

– Majko, ova kartica je čarobna, ako je ubacite u prerez kutije koja se nalazi ispred banke, iz nje će izleteti parice i moći ćete sami, svojom voljom i sopstvenim rukama da kupite sve što vam je potrebno!

Ali, rekavši: – Nemam nameru da bilo šta od vas uzimam – baba odbi čarobnu karticu i objavi da ubuduće ne želi da živi na račun svojih podanika, već hoće da sama nabavlja sredstva za svoju egzistenciju, makar i na đubrištu – poštenije je!

Kordelj je pocrveneo i otišao, a uskoro su se svi rastrčali i opremili novi kamion za odvoženje smeća u koji su ubacili dušek, dva jastuka, čaršave, ćebe od kamilje dlake

staro više od sto godina (poklon jednog mongolskog ratnika, koji je, eto, sad baš dobro došao), zatim dve nove kofe (uzeli su ih od čistačica), jednu šerpu, ali tu već počeše da razmišljaju šta će biti ako Lir naumi da u toj šerpi skuva supu ne izlazeći iz svog makaronskog vigvama, to jest, neće li se i sama skuvati zajedno sa supom – te šerpu izvadiše iz kamiona, a umesto nje ubaciše razne lepo upakovane kifle, lubenice, jaja, džemove, salame, sireve, i sve to radi veće uverljivosti pomešaše s pocepanim novinama i utovariše u vozilo.

Kamion je ubrzo zatrubio ispred kartonske kuće bakte kraljice, a kad je ona istrčala na prag, šofer je darežljivo sručio svu tu džinovsku đubretarsku pošiljku direktno na put.

Baba odmah poče veselo da izvlači hranu ispod dušeka i jastuka (hrana je bila prekrivena posteljnim priborom jer dvorjani nisu dobro proračunali redosled izbacivanja smeća: najpre ispada ono što je ubačeno prvo, a tek onda ono što je stavljeno na kraju, da znate za ubuduće).

Ukratko, baba se s mukom zavuče ispod dušeka i poče odande da vadi kobasičice, siriće, zemičke i džemove. Njenoj radosti nije bilo kraja. Osim toga, u pomoć joj je došla praunuka princeza Alisa, njena mezimica, te su se zajedno radovale bakćući se s dušekom i čudeći se koliko se mnogo raznih korisnih i ukusnih stvari u dvorcu baca!

– Ali mene se to više ne tiče – namignuvši unuci rekla je kraljica, dok joj je doslovno curila voda na usta. Nikad ranije nije imala takav apetit.

Alisa je pronašla čak i teglicu kavijara, koji kraljica inače nije mogla da smisli, ali tu, na svežem vazduhu, u primitivnim uslovima, na travnjaku, i kavijar je sasvim odgovarao.

Ukratko, celokupan sadržaj smećarskog kamiona do večeri se preselio u kartonski kućerak stare kraljice. Pod je preko novina zastrt tepisima nađenim u smeću; u ćošak je gazdarica smestila svoje zalihe, papirnate tanjire i plastične kašike, dok je na najvišem mestu u kući, na dušek, blešteći stajala veoma jaka lampa koju je takođe neko bacio. E, baš nemaju pameti (govorila je baba unuci).

Ukratko, kada je izašla prva zvezda, kraljica Lir i Alisa odlučiše da večeraju ono što su ulovile na smetlišu.

Međutim, problem je bio u tome što ni jedna ni druga nikad ništa nisu spremale: nikad u životu nisu otvorile nijedno pakovanje nečega, nijednu konzervu, i nijednom nisu stavile vodu da provri!

Sedele su pored gomile hrane i razmišljale šta s njom treba da rade.

– Poznato mi je – rekla je mudra baba – da jaja moraju biti topla!

Rekavši to, prinela je jaje lampi i oko pet minuta ga zagrevala.

– Eto, tako se sprema hrana, uči se, Alisa, dušice – rekla je baba kraljica.

Popile su jedno toplo sirovo jaje, kao „jaje za dve osobe“ (ostala jaja su se porazbijala prilikom izbacivanja smeća), malo im se prosulo po haljinama i tepihu, ali nema veze.

Zatim su obe dugo mozgale kako da otvore hleb uvijen u celofan i najzad je unuka pregrizla pakovanje; ispostavilo se da su babini porcelanski zubi prilično tupi.

Potom je unuka, sada već iskusna, pregrizla i pakovanje soka od pomorandže i veselo se zakikotala jer je iz njega šiknuo mlaz kao iz fontane i pokvasio i kartonski plafon, i tepih, i babinu frizuru, a da i ne govorimo o

Alisi, koja se u toj fontani malo zagrcnula. Dugo su isisavale ostatak soka iz tetrapaka i pritom se radovale kao nikad u životu.

Zatim je unuka, pošto ju je baba na to nagovorila, donela u kofi malo vode za umivanje, a vodu je uzela od baštovana koji su, kako se ispostavilo, dežurali nedaleko odatle, izmešani s gardistima i pritajeni u žbunju.

Drugu, praznu kofu baba je stavila u čošak, za svaki slučaj, i poklopila je novinama – na sve treba misliti!

Onda se čuo signal kraljevske trube i po unuku je došla četa konjičke straže; kapetan je pozvao Alisu, tobože da popričaju, a onda ju je oteo i odveo natrag u dvorac. Ne zna se šta se s njom tamo događalo, možda su sirotu devojčicu pokušali da nateraju da pojede svoju večeru itd., ali kraljica baba je rešila da prvi put u svom životu sama namesti postelju.

Odmerila je dužinu ćebeta, a zatim ga raširila na podu, preko njega bacila čaršav, a onda povrh svega stavila dušek, na dušek je zafrljačila jastuk, malo razmislila, sve to pažljivo zastrla novinama i, uzdahnuvši umorno, legla.

Pokrivši se rezervnim novinama – bilo joj je meko i toplo – kraljica je zaspala.

Ujutru je baba radila fiskulturu: rešila je da započne sasvim nov život i poželeva je da se, između ostalog, polije vodom iz kofe (ujedno će se oprati i haljina, pomislila je praktična Lir), ali je u žurbi sve pobrkala, te se polila iz pogrešne kofe, posle čega je uzela onu s vodom i polila se još jednom, a tepih obrisala jastukom.

Ipak, kraljici se nije dopadalo da boravi u tako prljavoj kući: svuda unaokolo su bile mrve, ostaci hrane, nekakvi komadići i mokre fleke, te se iskobeljala napolje.

Tada je Lir na travnjaku ugledala ono što, može biti, prethodne večeri nije primetila – to jest, po svoj prilici, u jučerašnjem kamionu za smeće nalazio se i poslužavnik s toplom džezvom kafe, kifle sa džemom i šerpica ovsene kaše, kao i tanjir, šolja i srebrne kašičice. Možda je šofer to primetio tek kasnije, pa se vratio i ostavio na travnjaku – poštteni neki ljudi ti vozači kamiona za iznošenje smeća (uzdahnula je kraljica, bacajući se na hranu)!

Potom je odmah pored poslužavnika otkrila čarobnu karticu – očigledno ju je sin Kordelj bacio u besu i ona je sada bila ničija (može se reći – sa đubrišta).

Kraljica je strpala karticu u džep, za svaki slučaj, a srebrno posuđe, pošto je bila uredna žena, lično je odnela u najbližu kantu za smeće. Eto, to je novi život – kraljica je rešila da ubuduće uvek lično baca već upotrebljeno posuđe.

Odmah zatim, Lir je krenula iz dvorca i gardisti su se skamenili, ne znajući šta da preduzmu: imali su zadatak da nikoga ne puštaju unutra, a što se tiče izlaska – ništa im nije bilo rečeno, istina, rečeno je da se ništa ne sme iznositi, to da.

A ovako, bez ičega – nek ide ko god hoće.

Naravno, kraljicu nisu prepoznali zbog njenog izgleda (mokra haljina, sva uflekana, bez šešira, jer kraljica je morala da ga baci, o čemu će biti reći kasnije).

Prvi put u životu Lir je krenula ulicom peške i sama.

U stvari, za njom je odmah pojurio odred naoružanih gardista, koji se dotle krio u žbunju, međutim, stražari na kapiji, došavši k sebi, zaustaviše ih i zatražiše nekakve propusnice za iznošenje oružja!

Bakicu bez stvari još su i mogli da propuste, ali naoružani odred je sa sobom nosio dvorsku imovinu: mundire,

zastave, gaće, čizme, sablje, obojke, isukane mačeve, maramice, bajonete itd.

Tako je bakuta grabila niz ulicu sama i bez šešira, osim toga, sijalo je sunce, a ona je bila neočešljana (u izlozima se sve videlo kao u ogledalu). Kraljica je bila bez šešira jer je svojim mokrim šeširićem morala da počisti pod, posle čega je šešir bacila u kantu za smeće. Zašto je morala da čisti šeširom? Kraljica baka se naprosto setila kako gardisti, klanjajući se, skidaju svoje šešire i očas – je'n-dva – perjem počiste kraljevski parket. I ona je pokušala da na taj način pokupi mrve i ogriske na jednu gomilu, ali se šešir odmah raspao na dva dela, na obod i dance, ne mogavši da izdrži toliki obim posla, te se tako našao u kanti!

Jer – obratimo pažnju – čišćenje se u kraljevskim odajama odvija samo onda kad domaćini nisu u njima, i zato Lir nije imala iskustva: ona naprosto nikada nije videla ni metlu ni đubrovnik!

Očigledno je mislila da i spremačice tako čiste – šeširima. Sirota Lir.

Uzgred rečeno, mnoge žene i deca se za tako nešto bore u sopstvenim porodicama, trudeći se da takve stvari nikada ne saznaju; kao, ja želim da vidim samo rezultat, to je ono što traže. Ali barem moraju da gledaju čitav proces, sve to pranje, peglanje, čišćenje, guljenje krompira, paru od makarona, a ponekad su prinuđeni da u tome i učestvuju – ipak nisu kraljevi.

Ali vratimo se kraljici Lir.

Obično su je češljali dva puta dnevno, ujutru i pre bala, ali do trenutka koji opisujemo prošla su već dva-deset i četiri sata bez frizera, a osim toga, čak i kad bi kupila češalj, kraljica ne bi znala kako da ga upotrebi, ne

bi mogla da ga zabode u kosu i snažno povuče u pravcu svojih cipela nemilosrdno čupajući usput sve što ometa njegovo kretanje. Jer, to je prava veština!

Dakle, neočešljana kraljica je besomučno jurila ogledajući se u izlozima, čupava kao nova metla, i odjednom je ugledala: iza stakla muškarac u belom mantilu radi nešto nagnut nad kovrdžama neke dame. A dama sedi sva u peni, kao morski talas.

Lir prikoči, uđe u frizernicu, sede na stolicu i reče:

– Dušice, ja sam spremna.

Frizer brzo pozva drugog majstora i ovaj stade iza stolice s kraljicom i upita je:

– Želite li šišanje?

– Želim – reče Lir. Ona je bila veoma predusretljiva i nikad nije protivrečila posluži.

– A kako? – upita taj dosadni čika.

– Evo, ovako – reče kraljica i pokaza prstom sliku na zidu.

Na toj fotografiji (ispostavilo se da je to bila reklama za boje za kosu) bio je prikazan mladić obrijane glave s trakom guste čekinje po sredini lobanje, otprilike kao u konja. Ta čekinja je bila zelena.

Možda je Lir želela da postane neprepoznatljiva da niko u nju ne bi mogao da upre prstom i da je zadirkuje: „Kraljice, kraljice, gde su ti rukavice“, ili tome slično.

A možda je želela i da proživi jedan potpuno drugačiji život, kakav joj je ranije bio nedostupan.

Iako je sasvim verovatno da ona naprosto nije dobro videla fotografiju jer su joj naočare ostale u dvorcu!

– Tako!? – upita frizer za svaki slučaj.

– Da – potvrdi Lir. Ona nije trpela duge razgovore s poslugom. Sluga mora da zna svoje mesto!

Ukratko, ne trepnuvši, frizer joj je napravio frizuru i Lir je takva izašla napolje – ružičasta, čista, ćelava, sa zelenom čekinjom posred glave.

Videvši delo svojih ruku, frizer se skamenio i čak je zaboravio da naplati; neki biciklista, zagledavši se u nju, nalete na stub, taksisti prionuše na sirene, đaci zauzvrat počeše da zvižde, starice prolaznice afektirano pljesnuše rukama – eto, takav je bio efekat.

Što se tiče kraljice, ona se takođe nije setila novca jer nikada u životu ništa nije platila, nije čak ni pomišljala na tako nešto. A gužva na ulici joj je bila dobro poznata – Lir su uvek tako dočekivali: trubili, zviždali, aplaudirali, gurali se itd.

Međutim, obično bi je brzo odvezli s takvih mesta masovnog okupljanja, a sada je trebalo odatle da ode sama.

Kraljica Lir je odmah sela na prvi motocikl koji je ugledala – bio je to trkački harvi crvene boje – i odvezla se odatle.

(Kraljica je imala jedan mladalački greh: oficir za specijalne zadatke na motociklu dozvoljavao joj je da se provoja na motoru dok je svitala zora, o živote! O, nade! O, grozne dvorske dame!...)

Ključ za paljenje bio je na svom mestu, pošto je vlasnik motora bio najpoznatiji lopov u gradu (ime mu je bilo Ferdinand) i nije pazio na svoju imovinu, uveren da je on jedini rđav, a da su svi ostali pošteni. Tu misao su mu pogrešno usadili u prvom razredu, posle čega je siroti Ferdinand napustio školu ne želeći da bude najgori. Ko to voli? Među lopovima je, uzgred rečeno, bio najbolji.

Dakle, Lir je jurila ulicama na tuđem motociklu ne vodeći računa ni o kakvim saobraćajnim propisima (nije ih ni znala).

Čemu li samo uče kraljeve, pitam se?

Kraj je došao veoma brzo: žestoka jahačica (zelena fensi frizura, plava musava haljina, mokre cipele) primećila je u daljini policajca i naglo zakočila. Sreća što ga je videla izdaleka – stariji ljudi su dalekovidi kao jastrebovi!

I tako se kraljica Lir, dok je policajac prilazio, već izgubila u prvoj prodavnici, a policajac je upravo i krenuo ka njoj zato što je crveni motocikl lopova Ferdinanda video u delu grada koji nije bio Ferdinandov: šta bi to moglo da znači? (Među lopovima i policajcima je sve strogo podeljeno na zone uticaja.)

Međutim, kada je video čudnu osobu (zelena kosa, plava haljina) na Ferdinandovom motociklu, njegovo čuđenje je bilo još veće: taj lopov nikada nikome ništa nije davao, najmanje motocikl. Da nije možda reč o krađi?

Tako su započeli ilegalni život i policijsko proganjanje kraljice Lir, a ona je za to vreme ufurala u prodavnicu i odmah pronašla zanimljivu odeću: kožnu jaknicu, skroz u nitnama, somotske čizme iznad kolena (kao pradedine lovačke) i bele farmerke, zbog nečega su joj se baš one dopale!

Brzo se presvukla pred ogledalom i izjurila napolje, bacivši haljinu i cipele na pod, a na izlazu je zgrabila još i sedu periku i crne naočare.

Posle toga je, ne plativši ništa iz već poznatog razloga, Lir neometano otišla. A prodavac je u dnu radnje slagao robu i ne sluteći da ga neko potkrađa. Tako su se mimoišli.

Bakuta kraljica je u novom odelu krenula dalje ulicom uživajući u slobodi (policajac je pored motocikla čekao uputstva svojih šefova i apsolutno nije prepoznao Lir). Sve je bilo divno, ali se bližilo vreme drugog doručka i u kraljičinom stomaku je zakrčalo, kao da je u njemu

zabrektao zaglavljani kamion. Kraljici nije bilo jasno kakvi su to zvuci, nikada ranije u životu nije tako krčala. Ali kad ugleda prvi ulični bife, kao da beše privezana kanapom: povukoše je kifle i viršle.

– Madam? – obrati joj se prodavac, i minut kasnije, držeći u ruci sendvič dužine pola metra, Lir je sa žarom ulične mačke zabadala u njega svoje porcelanske zube. Da bi joj bilo zgodnije, skinula je crne naočare i periku, tako da se prodavac, videći staričinu ćelavu glavu sa zelenom lejom kose (kao da joj je na glavi iznikla mirođija), skamenio i ukočio ispružene ruke (jasno je zbog čega ispružene).

Istoga časa, praveći se delikatnima i tobože ne gledajući u Lir, ka kiosku pohrliše ljudi, a pošto u tom kraljevstvu bezrazložna masovna okupljanja nisu bila uobičajena, svi žurno počеше da kupuju zemičke (buljeći u Lir), te prodavac beše prinuđen da je pusti.

Pošto pojede pola sendviča, kraljica ostatak vrati prodavcu, rekavši mu: – Hvala vam, dušice, ovo možete da pospremte. – Uvek se tako obraćala slugama.

Prodavac joj se iz nekog razloga nisko pokloni, ali se pravio kao da mu se tobože odvezala pertla. Bilo mu je neprijatno, ali, s druge strane, bilo mu je i prijatno. Nekakvo osećanje ushićenja mu se razlilo u grudima, a novac je tada beznačajan!

Kraljica se pak, sita i slobodna, seti princeze Alise: dete se dosađivalo u dvorcu pod stražom, a ovde se odvijao tako čudesan život! Trebalo bi je pozvati telefonom, pomislila je kraljica. Međutim, ona nikada u životu nije telefonirala sebi u dvorac i nikad nije okrenula bilo koji broj: to su uvek za nju radili drugi.

Zato je malo zastala zamišljena, postajala neko vreme u gomili koja je žvakala i buljila u nju, a onda je uzdahnula, stavila naočare i zaronila u prvu prodavnicu – dopale su joj se prodavnice!

To je bila prodavnica najmodernije tehnike. U njoj se, kako se kasnije ispostavilo, prodavalo sve, od kompjutera do telefona, a Lir je upravo bio potreban telefon.

Prodavca opet nigde nije bilo.

Lir se prošetala između polica, neko vreme je prevrtala u rukama neke stvarčice, okretala neke dugmiće, a onda se odjednom začulo nepodnošljivo zavijanje. Uto se, žvaćući, odnekud pojavio prodavac, isključio ono što je kraljica uključila i u nastaloj tišini kraljica je rekla:

– Budite ljubazni, dušice... Telefon...

– Kakav telefon želite? – upitao je prodavac brišući se salvetom.

– S kog se može telefonirati – ljubazno je rekla kraljica.

Prodavac je shvatio da pred njim stoji neverovatna idiotkinja (kome bi još palo na pamet da traži telefon s kog se NE MOŽE telefonirati). Ali dečko se nije zbunio. Takvu klijentkinju, i to obavezno, treba izraditi.

– S kog se može telefonirati?

– Da, u kraljevski dvorac.

– Momenat, madam, baš imamo jedan takav.

I on nestade. Lir je još dugo dreždala ispred vrata kroz koja je on izašao. Pravila po kojima je odgajana nisu joj dopuštala da pobesni i zato je stajala čitavih pola sata, kao vojnik na straži, milostivo se smešeći, uspravna kao na paradi. Tako je stajala svakoga dana, čekajući da se završi marš kavalrije ili da svi održe svoje govore, posle čega je mogla srebrnim makazama da preseče vrpcu.

Prodavac je za to vreme tražio broj telefona u dvorcu. Ako bi ga našao, mogao bi glupoj bakuti da proda bilo koji aparat za besne pare – tobože jedini s koga se može telefonirati u dvorac.

U tom kraljevstvu među prodavcima su ponekad mogli da se nađu i nepošteni ljudi, koji su se trudili da za jeftinu robu uzmu veliki novac.

Najzad, preko sestre od strica koja je bila udata za sina nosača u bifeu parlamenta (zbog čega je bila veoma ponosna), prodavac je našao broj telefona u dvorcu (za tu uslugu je obećao sestri da će njen stari kompjuter prodati po ceni novog).

Oznojen od razgovora, prodavac je najzad istrčao:

– Madam! Ovo je telefon s kojeg možete da telefonirate u dvorac. Izvolite!

I on svečano okrenu broj.

– Halo – skromno reče kraljica Lir – da li ste to vi Vilhelme? Dušice, dajte mi radnu sobu princeze Alise. Hvala. Halo, ko je to? Brunhilda? Daj mi, molim te, moju devojčicu. Nije važno. Ne mari ništa, časove ima svaki dan. Da li vi mene čujete, BRUNHILDA? Halo. Jesi li to ti? Alisa, ja sam! Ovde napolju je divno. Dođi kod mene. Recite mi vašu adresu – obrati se Lir prodavcu. – Ovako. Ulica zemički broj deset. Ali ne govori nikome. Izadi iz dvorca, zatim desno, pa levo i ja sam tu.

Lir je deset minuta provela u prodavnici, slušajući učtivo prodavca koji je, kako mu se činilo, uspeo da je nagovori da kupi telefonski aparat na pedale, pribor za pecanje u plicaku, kosilicu za bambus, uređaj za noćno osmatranje u pozorištu, stimulator apetita s daljinskim upravljanjem i kućni uređaj za prerađu stajskog đubriva...

Posle jedanaest minuta u Ulici zemički se začulo zavijanje sirena i odred motorizovanih pešadinaca upao je u prodavnicu. Međutim, pametna starica Lir uspela je da zbriše na suprotnu stranu ulice dok je zavijanje još bilo udaljeno i uz to je skinula periku i naočare. Tako je bila bezbedna u prodavnici prekoputa i kroz izlog posmatrala najezdu milicije, novinara i snimatelja.

Alisa je dovezena crnom limuzinom veličine odbojkaškog igrališta. Princezu su pratile dve mlade dvorske dame, koje su se u dvorcu pojavile pre samo četrdeset pet godina (Brunhilda i Kunigunda). One odmah poleteše u prodavnicu, utrkujući se koja će prva da uhvati kraljicu, dok je Alisa malo zastala. To je iskoristila Lir, koja gromoglasno dreknu s druge strane ulice:

– Alisa, juhu!

Alisa se okrenula („juhu“ je bio njihov bojni poklič kada bi igrale žmurke na kraljevskoj postelji) i ubrzo je mirno prelazila ulicu između motociklista, oklopnih vozila i policijskih autobusa.

Bakica uvuče unuku u svoju prodavnicu, u kojoj nije bilo ni žive duše. Kraljica je već imala iskustva i znala je da su prodavci najveće lenštine među zverkama u gradskoj džungli. Kupac tu zverku treba da privuče galamom, da je namami da priđe tezgi i prisili je da mu uzme novac! Dakle, u toj radnjici nije bilo nikoga i kraljica i Alisa su znatiželjno posmatrale gužvu na ulici, dolazak nekoliko helikoptera i čitavog puka pasa tragača, kao i ljude s televizije koji su brzo zauzimali sva preostala slobodna mesta, pa i radnjicu u kojoj se pritajila Lir sa svojom unukom. Snimatelj je drsko zamolio Alisu da mu pridrži kabl, baki je tutnuo u ruke kovčežić s nečim teškim, uz to prljav, i

kad su u prodavnicu zavirili policajci, pomislili su da su Lir i Alisa beznačajan pomoćni personal jer se upravo u tom momentu na njih drao sekretar režije – grdio je Lir što je razbila opremu vrednu čitav milion. (Alisi je dojadilo da drži kabl, te ga je bacila na pod, a baka ga je preskočila, ali ne skroz, malo ga je zakačila potpeticom itd. Na podu je stajao kovčežić, gotovo čitav, ali kada ga je snimatelj uzeo u ruke, u njemu se začulo melodično zveckanje, kao u starim satovima u dvorcu.)

– A gde je nestao pin kod, devojke – drao se snimatelj – gde je taj pin? Dajte mi pin, lujke!

Začuvši dreku, policajci se delikatno povukoše.

Što se tiče Lir, ona nikada nije čula reč kao što je „lujka“ i nimalo se nije uvredila, već je rekla Alisi:

– Malena, ovi su, čini se, izgubili nekakav pin lujke, ako se ne varam.

– Bako, mislim da nije kod mene! Ukoliko se i ja ne varam!

– Gde li si ga samo smotala? – kukao je snimatelj.

– Ako me sećanje ne vara, ti ga nisi smotala, zar ne? – upita kraljica Lir svoju unuku i kada ova odrečno zatrese glavom, bakica se nežno obrati snimatelju:

– Ako se ne varam, dragi moj, ona nije smotala vaš pin lujke. Potražite ga na nekom drugom mestu, dragi moj.

Na snimateljevu dreku odnekud se pojavi iscrpljena prodavačica.

– Dušice – reče joj kraljica – potreban nam je nekakav izlaz. Sve je blokirala policija.

Prodavačica se ćutke okrenu i pođe, a baba i unuka carskoga roda krenuše za njom te se, zahvaljujući tome, isko-beljaše kroz sporedni prolaz u susednu Ulicu Kravlji brod.